

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA
AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
ára 10 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: **FÜLEI SZ. LAJOS.**

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-
többszöri közlésnél 4 fillért közzétettek. Nyilt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyilt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10.489. sz. és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adtnak. M. kir. postatakarék és Clearing számla 10.489. sz.

A parajd—sóváradi vasut.

Nincs talán az országnak, megélhetési szempontból tekintve, közgazdaságilag silányabb, forgalmi tekintetben exponáltabb vidéke, mint a mi, mintegy 18 ezer lelket számláló „Sóvidék”-ünk. E tekintetbeni panaszaikat számtalanszor föltártuk a közvélemény előtt, sokszor irtunk kérvényt, memorandumot kormányhoz, képviselőházhoz, fölhiptuk az érdeklődő és befolyásosabb körök figyelmét népünk nyomorára, önmagával tehetetlen mivoltára. Vártunk, reménykedtünk s vigasztalódtunk válságos helyzetünk javításában és erős hitünkbe vetett nemes bizalommal. És ime most beigazolódik, hogy mindezeket nem hiában cselekedtük. Nem, mert a vidékünkre ólom-sullal nehezedett közgazdasági depressió sötét felhői kezdenek ritkulni s több mint bizonyosra vesszük, hogy már a közel jövő meghozza népünknek, e munkabíró és szerető székely népnek, mely mindkét kézzel bele tud markolni a lüktető életbe, meghozza mondom, amit oly régen várt, a munkát s a kereset forrását. De térjünk át a dolog lényegére.

Parajd község közbirtokossága, képviselve nagyságos Benedek Kálmán elnök és dr. Demeter Lőrincz járási főszolgabíró urak által haszonbérbe adja a község határában fekvő „Andesit-kőbányáját” Horovitz Sámuel budapesti vállalkozónak 1904. évi január hó 1-től kezdődő, egymás után következő 25 évre. A szabálysze-

rűen megkötött és aláírt haszonbéri szerződés jogerős. A kőbánya üzembevitelének célja évenként több mint 30,000 q métermázsza zuzott kavics követ, épület és taragott követ termelni. Ezzel kapcsolatban ugyancsak Horovitz Sámuel budapesti vállalkozó ajánlatot tesz Kisküküllővármegye törvényhatósági bizottságának, mely szerint hajlandónak nyilatkozik azon esetre, ha a parajdi vasut kiépül, a törvényhatósági utak céljaira szükséges zuzott kavicsot Parajdon be-waggonirozva 4 korona 50 fillér köbméterenkénti egységár mellett, az építkezéshez szükséges terméskövet pedig 2 korona 50 fillér köbméterenkénti egységár mellett szállítani stb., mire nézve fenti törvényhatósági bizottság határozata ez:

Határozat: Törvényhatósági közgyűlés az állandó választmány javaslatát elfogadván, az abban kifejtett indokoknál fogva elhatározza, hogy a parajdi kőbánya megnyitása és a parajd—sóváradi szőlővonal megnyitása esetén az államépítészeti hivatal által feltüntetett szakaszon a fedanyag cserét életbe lépteti, a parajdi bányából beszerzendő fedanyag maximális mennyiségét 800 wagonban, az ajánlott 4 korona 50 fillér köbméterenkénti egységár mellett, már most eleve megállapítja, az e czímen fedezendő adomány összegét 21600 korona maximális összegben előirányozza, a tervbe vett anyag cserébevitelére folytatn felmerült több költség fedezésére, az eddig előirányzott 50—52000 korona adományt 60000 koronára felemeli, engedélyezi, hogy a magas kormány által kilátásba helyezett 1.000.000 korona 10 évre felosztott államsegély miként leendő felhasználása céljából előzetesen összeállított költségvetés szerint való szintén 10 évre felosztott kavics mennyiség a közuti alapra nézve, a 10 év alatt leendő fizetési kötelezettség érintetlenül hagyása mellett, 4 év alatt is kiszállítható legyen és kilátásba helyezi, hogy a 10 évi pro-

gramm keretében megvalósítandó új ut és műtárgy építésekhez szükséges faragott és terméskőanyag, amennyiben más üzemben levő bányák hason célra szolgáló termékeivel beszerzési-ár és minőség tekintetében a versenyt kiállja, az ajánlott 2 korona 50 fillér köbméterenkénti egységár elfogadása mellett, szintén a parajdi bányából szereztessék be s ehhez képest az elől jelzett 800 kocsi rakomány kavics szükségletén kívül a műtárgyak építési anyagával és a viczinális utak kavics szükségletével együtt az évi szükséglet mintegy 1000 kocsi rakományt tenne ki.

Kiköti azonban, a törvényhatósági közgyűlés, hogy az építendő parajd—sóváradi szőlővonalon kocsi rakományonként 5 koronánál, illetve 100 kilogrammonként 5 fillérnél a díjtétel magasabb ne legyen, stb.

Ime a fenti tények komoly és jóleső igazsággal győznek meg minket arról, hogy mégis vannak nagyobbjaink közül, akik mélyen átérzik azt, hogy a régi dicsőségéből minden téren aláhanyatlott, elárvult székelység megmentésének előbbre vitelével egyuttal nagy és nemzeti szolgálatot tesznek. Noblesse oblige! A hosszú időn át figyelmen kívül hagyott székelység iránti öntudatra ébredésüknek félreismerhetetlen jelét mutatták meg e nemes akcióban kifejtett lelkesült tevékenységük által Sándor János kormánybiztos és Benedek Kálmán, a parajdi kir. sóbányahivatal főnöke, ki azonkívül, hogy szerette székelyeinek gazdasági föllendülése érdekében fáradhatatlanul közremunkálkodik: kiváló bányászakértő, szakkörökben elismert tekintély, a ha-

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCZÁJA.

Tárca-cikkely,
mellyel nem nyertem 200 forintot.

Írta: E. KEMÉNYFI KATINKA.

A „Székely-Udvarhely” eredeti tárcaja.
(1. folytatás)

Hogy is volt csak . . . hadd mondjam el. Bármily tetszős, élénk színekkel festette mama előttünk, leányai előtt, hogy a jó feleségtartó embereket a zöldbe szegett kabátu, széna-parfümös, Kossuth-szakállu és Kossuth-kalapos jó falusi emberek közt kell keresni: én soha sem lelkesültem a felrenyomott sarku szimpla csizmákért. Bakfis koromban, sőt azontul is egy ideig kísértett az az ábránd, — és nem tudom, honnan szedtem? — hogy a férjem csak egyetemi magántanár, vagy tanfelügyelő lehet! Azért nem egyetemi rendes tanár, mivel azok rendszeren fiatalabbak szoktak lenni.

Ezek, amellet, hogy többnyire kifogástalan gavallérosan öltözködnek, még azzal a mellékes érdemmel is bírnak, hogy feleségüket „nagy-ságos asszony-nak” titulázzák, amely ezim nekem éretlen éveimben igen tetszett s már kislány koromban is kedvenez játékom volt a nagyságos asszonyosdi, ami nem állott egyébből, minthogy titokban magamra szedtem a nagyobbak hosszuruháját, káposztalapiból kalapot díszítettem a fejemre s nagysleppesen affektáltam a tükör előtt.

Ámde ezt az eszményképemet a sors erősen megnyirbálta, midőn arra késztettem, hogy mint községi tanítónő, a kenyérért küzdök sorába lépek.

Elképzelhetik, hogy a tanfelügyelő — férj helyett mumus lett reám nézve s ami pedig az egyetemi magántanárt illeti, — ha a perzsasachot kívántam volna férjemül, az sem tartozott volna nagyobb képtelenségek sorába, mert községemben is csak egy-két ember látott életében egyetemi magántanárt . . . kalendáriumban lepingálva! . . .

Ezek helyett azonban, mint dus kaszálón a fájın sarju, illatoztak körülöm széna parfümmel azok a bizonyos jó feleségtartó emberek.

Történt, hogy községünk vöröskereszt-egyleti fiókja jótékonycélú műkedvelői előadást rendezett. Az elnöknő reám erőszakolta a fő női szerepet.

A „Közügyek”-et adtuk. Én voltam a türelmetlen menyasszony, ki folytonosan reklamálom völegényemet, kit apám egészen lefoglal a közügyeknek.

Szerepem drámaibb kitéréseit illő mimikával kellett volna kísérem, azonban azt vettem észre, hogy mihelyt a színpadra lépek, a két karom olyan felesleges két butordarabbá válik, melyeknek semmi hasznát sem tudom venni. Nem tudtam velük semmiféle indulatot kifejezni, sőt minden kísérletnél ügyetlenül hanyatlottak alá.

Kétségbeesett rendezőnk végre türelmetlenül így szólt:

— Kisasszony! itt okvetlenül tennünk kell valamit. Ha nem méltóztatik tudni haragudni kézzel, méltóztatnék megpróbálni lábbal!

Megpróbáltam. Kitűnően sikerült. Erélyesen toppantottam egyre-másra, csak úgy dobogott a színpad s fényes siker ígérkezett.

Még aznap megrendelést tettem egy szép kis cipőcskére, melyet az előadásom szándékozottam viselni, mivel drámai kitéréseim főként cipőimre hívták fel a közönség figyelmét.

Suszterem remekelt. Soha aranyosabb cipőim nem voltak. A legparányibb harminczkettős cipő volt az, puha fényes lakkból, alig pár centiméter széles talppal, gyönyörűen és merészen bekanyaruló francia sarokkal, sárga selyem kivarással.

Az előadás fényesen sikerült s mikor a türelmetlen toppantások momentuma elkövetkezett, a közönséget valóságos extázisba ejtettem. Az egetrázó tapsviharból, mint csengő réztányérok összecsapása, hangzott tul suszterem tapsolása, ki az első sorban váltott magának jegyet, hogy munkája diadalát annál közvetlenebbül élvezhesse.

Alig gördült le a függöny, a sugólyukból hirtelen kiegyenesedő sugóink hévvel megragadja a kezemet, ajkaihoz emeli e szavakkal:

— Csókolom a kezét . . . lá b á t!

A sugó nem volt más, mint községünk polgári iskolájának egyik tanára: Bárdossy István.

Nem ismertem. Mindössze annyit tudtam róla, hogy igen képzett egyén, de kerüli a társaságot, hanem annál sürűbben fölkeresi a nagyvendéglőt, mert a vizet egyáltalán nem szereti s

DIADAL! **Elismert legjobb honi pezsgő.** **DIADAL!**

zafias erényeknek, korrektségnek és becsületességnek igazi minta-kepe. Megvagyunk győződve róla, hogy egy ily nagy horderejű vállalat keresztül vitele elől vármegyénk érdemes főispánja sem zárkózik el, sőt minden erejével, köztudásu befolyásával és a székelység iránt örökre érzett nemes buzgalomával azon lesz, hogy ezen — most még csak biztosra vehető — tervezet mielőbb életet nyerjen. Hiszen, bár egyelőre kicsinyesnek látszó az egész, ámde a vasut kiépítése és üzembe vétele után lesz majd vállalkozó elég a rengeteg őserdők kihasználására is; lendületet nyer a házi-ipar és kereskedelem s meglesz teremtve egy olyan forgalom, mely a lét és a nem lét elválasztó vonalán vergődő székely népünket megmenti a vég-elzúllástól.

Orbók Gyula

A gazdaközönseget érdeklő felsőbb hatóságok elvi jelentőségű határozatai. 1. Azon esetben, mikor a kutya megharapja ingerlőjét, a gazda az 1879. évi XL. törvényzikk 122. §-ában körülírt kihágás miatt nem büntethető. 2. A szőlőfelújítási főnökök miatt indított ingatlan-végrehajtások és zálogjogi bekebelezések a kincstár nevében és javára eszközölendők. 3. Bérkocsisok, üzletben alkalmazott kocsisok napszámosságok tekintendők és I. osztályu adóval rovandók meg. 4. A méhesből ellopott méhek megfojtása a kir. bíróság hatáskörébe tartozik. 5. Erdőorvó adó tekintetében I. oszt. kivétel alá tartozik, lakása adómentes cselédlakásnak tekintendő. 6. A szolgálatot vagy munkát kereső egyének okmányai, cseléd- és munkakönyvei jogellenes visszatartása kihágást képez. 7. Néptanítóknak olyan beadványai, amelyekkel a m. kir. földmívelésügyi miniszter felhívására a tanfelügyelő útján gazdasági tanfolyamra jelentkeznek, bélyegmentesek. 8. Az 1885. évi XXIII. t.-cz. 4. §. értelmében a vizek partja és medre a parti birtokok tulajdona és a parti birtokok elválaszthatatlan alkatrészét képezi; az 1888. XIX. t.-cz. 1. §-a szerint pedig a halászat joga a meder tulajdonosát illeti. A meder tulajdonjogával kapcsolatosan gyakorolt halászati jogot a tulajdonos bejelenteni sem tartozik. E jogot a bejelentés elmulasztása miatt el sem veszíthette. 9. A kötelezvényre az aláírás megtörténte után a községi bíró és körjegyző mint tanuk által rávezetett és a község pecsétjével ellátott oly bizonyítvány, melylyel azt igazolják, hogy ez a kötelezvény az adósnak felolvastatott, anyanyelvén megmagyaráztatott és hogy az adós azt helybenhagyva sajátkezű keresztvonásával is megerősítette, bélyegmentes. (A m. kir. közigazgatási bíróság 11.477/1900. P. sz. határozata.)

végül tudtam, hogy ő özvegy ember, ki első feleségével nem a legharmonikusabb egyetértésben élt. De hát mit érdekelt ez engem?!

Ez volt ismeretségünk expositója. Másnap elújságolta egyik kollégám, hogy Bárdossy az előadás után, a nagyvendéglőben, azt a fogadást tette, előttük és igen nagy férfitársaság előtt, hogy három hónap alatt az én szép kis cipőmnek gazdáját feleségévé teszi!

Ez felbosszantott? Én? egy özvegy ember felesége? s még olyan özvegy emberé, aki alkoholista?! Mert mindig hallottam, hogy a második házasság olyan, mint a második huszlé. Hiába sózunk, fűszerezünk, csak izetlen az!

Másfelől — nem tagadhatom — hízeltett hiuságomnak, hogy nekem lesz egy valóságos, eleven kérőm, akinek ugyan egy még valóságosabb és elevenebb kosarat szándékoztam adni, de legalább mégis elmondhatom, hogy megkértek, amit akkor erősen nagy dicsőségnek tartottam. Ettől fogva nem léphettem az utcára anélkül, hogy Bárdossy valamelyik utcaszögletnél elém ne vágott volna. Akárhova mentem, ő oda csöppent. Naponta meglesett s az iskolából házáig kísért.

De más meglepetésekben is részesültem. Egyre-másra figyelmeztettek ismerőseim, hogy az Istenért, nehogy kezdjek a tanár ural, mert az ilyen, meg olyan korhely, kártyás, első feleségének valóságos zsarnoka volt. Nem maradtak el a névtelen levelek sem, a kisvárosi jóakarók eme misztikus megnyilatkozásai, melyekben leplezetlenül feltárják jövőmet, ha a tanár urhoz megyek. (Folyt. köv.)

A székely nép anyagi romlásának indító okai. (7. folyt.)

— Közli: Lengyelfalvi báró Orbán Ottó. —

Az erdők irtása és azoknak más hasznot hajtó mívelési ágakra történt átváltoztatása, a székely nép szaporodásával, hova-tovább nagyobb mérvet öltött, mert a havasalji és sóvidéki községek egyrésze rajt bocsátott ki, mint a méhek. A lakosság a hogy szaporodott, a községek határain nem jutott részére elég mívelésre alkalmas föld. Tehát a községekből felhúzódtak az erdőkre s ott telepek keletkeztek. Az erdőre feltelepedett székelység az irtványokból szántóföldeket csinált, amelyeken árpát, zabot, pityókát, lent, kendert és még helyenkint káposztát is szép eredménnyel termelt.

Igy keletkezett a korondi havason a Fenyő-kutnál lévő népes telep, a zetelaki havason, a Küküllő mezején és a Sikaszó völgyében, valamint az oroszhegyi havason a Varság tisztásán, Laposmogyoróban, a Forrás közti telepen és a Küküllő mentén lévő lakások telepei, melyeknek népessége egyezer lélekre tehető. Ezen telepeknek két népiskolája van s most két éve gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök ő méltósága magas látogatásával tisztelte meg és látván, hogy ott a nép az egyházmegyéktől távol van, a szükséges lelki vigaszban egyáltalán nem, vagy pedig nagyon ritkán részesül, saját költségén egy diszes papi házat emeltetett. Most pedig a szép templom szintén ő méltósága költségén épül. Papot is rendelt a telepre, a ki állását már elfoglalta.

Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök ő méltósága ezen a téren is megörökítette, halhatatlanná tette emlékét, mert valahányszor az általa épített templom tornyából a harangok imára fogják szólítani az erdők magányában lakó népet, az ott szétszórta katolikus hívek kicsinye, nagyja hálással emlékeznek meg a szelid lelkű, nemes és fenkölt gondolkodásu főpapról, aki kegyes volt nekik azt a lelki vigasztalásukra szükséges szép Istenházaát felemelni. Mekkora vigaszt nyújt az a szegény népnek, ha rendesen mehet minden időben az Isten házába és ott lelki vigaszt talál a nyomor s vész idejében.

Az inséggel küzdök új erőt merítenek a további életfenntartási küzdelemre, lelkileg mívelődik, szellemileg fejlődik a nép, ha az egyház tanait hallgathatja. A vallás hatalma megerősíti, hogy tovább tűrjön, munkálkodjék és szembe szálljon a sors csapásaival.

A fennebb jelzett telepeken élő lakosság szorgalmasan tolytatta az irtásokat s ennek következtében jó minőségű legelőket teremtettek. A trágyázás czél szerű alkalmazásával pedig kintün szénatakmányt nyertek.

Igy fokról-fokra virágzóbb lett az egyedüli biztos jövedelmi forrást képező állattenyésztésük. A községek sem maradtak télenek. Azok is egész erővel folytatták az irtásokat, ami azt eredményezte, hogy a sóvidéki és havasalji községek annyi jöminőségű erdei legelőt nyertek, hogy abból még felesleg is jutott.

Igy kerültek minden nyáron a sóvidéki és oroszhegyi erdős havasi legelőkre a berszánok juhnyájakkal. A nyári legeltetésért szép hasznobérekét fizettek a tulajdonos közbirtokosságoknak. Ezek a jövedelmek pedig sokat segítettek a közbirtokosságoknak s hasznot hajtottak a községi háztartás segélyezésére.

Alsósófalvának Fagyiczél nevű havasrésze állandóan a berszánok hasznobéres legelőjét képezte. A parajdi, felsősófalvi havas részekben, az oroszhegyi havason a Hosszúkönel és Borosmezején szintén berszánok legeltettek hasznobérfizetés mellett. (Folyt. köv.)

Egyházi élet.

Szentgyakorlatok voltak e hó 6—10 ig Csik-somlyón a folyó évben is. Vármegyénkben a következők vettek részt a Pécsy Arnold S. J. vezése alatt s Majláth püspök részvételével megtartott szentgyakorlatokon: Barthos Mihály káplán (Zetelaka), Gábor Mózes plebános (Homoródkaracsonfalva), Kiss András plebános (Oroszhegy), Kovács János főgimnáziumi tanár (Székelyudvarhely), Oláh Antal plebános (Székelykeresztur), Péterfy Lőrincz plebános (Vágás), Sipos Károly káplán (Székelyudvarhely) és Szabó Dénes káplán (Homoródrete).

Építsünk Székelyudvarhelyen templomot! A közművelődés oltárán Isten dicsőségére áldoz, ki a Székelyudvarhelyen építendő unitárius templom költségeihez hozzájárul. Az egyházközség előjárósága a következő kegyes adományokat vette és hálás köszönettel nyugtázza: Balogh József a 121 sz. gy.-ívén 10 K. Gothárd István 417. sz. gy.-ívén Kádár Ferencz 2 K. Szentkirályi Árpád 1 K. Simó János, Szabó István, Kállai Albert 60—60 fillért, Sándor József 50 fillért, Máté János, Barabás Áron, Sándor István, ifj. Sófalvi Sándor, id. Sófalvi Sándorné, Lőrincz József, Gothárd István, Nagy Dénes 40—40 fillért, Orbán Dénes, Borbély Ilona 30—30 fillért, Barabás Ferencz, Kelecsényi Ferencz, Hegyi Mózes, Kalóz Ferencz, Dobai János, Györfi Dénes, ifj. Katona István, Barabás Lázár, Barabás János, Samu János, Barabás Béla, Borbély Mózes, Barabás Ignác, Imre Ignác, Szilágyi István, Imre János, Katona Jula, Radó Péter, Barabás Lajos, N. N. 20—20 fillért, Barra József 18 fillért, Katona Anna 14 fillért, Barabás Márton, Kis Lajos, Balázs Albert, Mátyas István, Bálint Régina, Beke György, Borbély János, ifj. Györfi Ferencz, Szabó János, Bálint János, Szilágyi Sándorné, Rezi Ferenczné, Menyhart Antal, Tarcsafalvi József, Gál Mihályné, Szilágyi János, Péter Lajos, ifj. Sándor Pál, Pál Lajos, Péter János, Major István, Kalóz Mária, Gál József, Fenyédi Ignác, Elekes Lőrincz, Bálint Gábor, Biró Ferencz 10—10 fillért, Balázs Mózes, Mihály Jakab 6—6 fillért. Együtt 16 K 24 fillér. Az I.—XII. közlemény összege 2363 K 4 fillér. E közlemény összege 26 K 24 fillér. Összesen 2389 K. 28 fillér. (Folyt. köv.)

Egy kis statisztika. A vallás és közoktatásügyi miniszternek az 1901. évre vonatkozó jelentéséből, mely a f. év tavaszán jelent meg, több érdekes számadatot olvashatunk az egyházaknak és a hitéletnek 1901. évi viszonyairól. Ezek közül egy néhány érdekeltet fogja olvasóinkat is. A római katolikus egyháznak Magyarországon 24 káptalanja, 206 valóságos és 116 czimzetes kanonokja, egyházmegyei valóságos apátja 25, kiváltságos 4, czimzetes 149, egyházmegyei prépostság 33, kiváltságos 5, czimzetes 109, főesperesség 89, alesperesség 330, az anyaszentegyházak száma 3235, a leányegyh.-é 11,788. Férfi-szerzetesrend volt Magyarországon 88, rendház 191, rendtag 1881. Női szerzetesrend 69, rendház 299, rendtag 3926. A rendek száma azért van ekkorára véve, mivel az egyes egyházmegyékben található rendek száma van összegezve. Erdélyben férfiszerzetesrend 5, rendház 32, rendtag 163 van fölvéve, női-szerzetesrend 3 volt 16 rendházzal 215 rendtaggal. Plebános volt Magyarországon 2727, káplán 1724, egyéb pap 593, növendékpap 1152, nyugalmazott pap 270. A gör. katolikus plebánosok száma 1402, a káplánoké 639, egyéb papoké 112, a növendékpapoké 281, nyugalmazott 47. A görög keletieknél 1959 plebános, 236 káplán, 40 másféle pap működött. Az ágostai hitvallásuknál 899 anya- és 882 leányegyházban 914 lelkész, 176 segédlelkész működött. Az evang. reformátusoknál 2039 anya- és 449 leányegyh. volt, melyekben 1973 lelkész, 219 s. lelkész működött. Izraelita hitközség volt 559, fiókhitközség 1810, rabbi 392, rabbi helyettes és vallástaniító 1316. Az áttérések statisztikája a következő adatokat adja: A római katolikus vallásra férfi 1227, nő 1528 tért át még pedig a legtöbben, 615 az ev. református vallásról, viszont a katolikus egyház kebeléből kitért 421 férfi, 468 nő, összesen 889. Az egyes hitfelekezetek nyeresége vagy vesztesége 1896—1901. között így alakult: a római katolikus egyház 1866, a gör. kat. 559 egyént nyert, ellenben veszítettek a gör. kat. 840, az ágostai hitv. evang. 194, az ev. reformátusok 831, az unitáriusok 100, az izraeliták 468, egyéb vallásuk 12 egyént.

Irodalom.

Husiparosok Naptára 1904-re czimen december elején fog megjelenni Komáromi Sándor a „Mészárosok és Hentesek Lapja” felelős szerkesztőjének szerkesztésében. Ez az év könyv röviden egybefoglalva tartalmazni fogja mindazt, ami az állat-forgalom, állat- és állati termékértékesítés dolgában hasznos tudnivaló a mészárosnak, hentesnek, állatkereskedőnek, tenyésztőnek, bizományosnak, zsiradékkereskedőnek és szalámi-gyárosoknak. A kötet az idevágó ipari, kereskedelmi, állategészségügyi ismereteket népszerű nyelven adja majd az érdekeltek kezébe. A naptár ára vászonkötésbe 1 korona 50 fillér. Megrendelhető: a Husiparosok Naptára kiadóhivatalában Budapest, V., Lipót körút 2. sz. II. em. 12, ugy-szintén a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában is,

Különfélék.

— **Lelkésznevezés és áthelyezések.** Majláth gróf püspök Sipos Károly helybeli róm. kath. segédlelkész, aki egyháztársadalmunkban oly tevékeny, ügybuzgó működést tanúsított, Szentkatalinára plebánosnak nevezte ki. Hollo János altárnai segédlelkész pedig áthelyezte a helybeli plebániára hasonló minőségben és Szabó János ujmiséi lelkész ugyanide segédlelkésznek küldötte ki. A második segédlelkézi állást eddig általános megelégedésre Ráduly Simon főgimnáziumi tanár töltötte be, aki ezúttal csakis tanári hivatásának szenteli idejét.

— **Pálffy Ferencz dr.** városunk szülötte, dícsőszentmártoni takarékpénztári igazgató, ki a napokban tette le az ügyvédi vizsgát—Dicsőszentmártonban, a gróf Bethlen Gábor-uton, épen a kir. járásbíróssággal szemben ügyvédi irodát nyitott. A jelesen képzett és kiváló tehetségű jogász, rövid idő alatt általános közbecsülést vívott ki magának Kisküküllővármegyében is.

— **Szabadságolások a városnál.** A nyár be-köszöntött és az arany szabadságot, aki csak teheti siet kieszközölni és élvezni. Városunk tanácsától a hétfői közgyűlésen következők nyertek szabadságot: Szombafalvy Lajos főkapitány július 20-tól aug. 20-ig; Sándor Dénes városgazda, aki még folyton gyengélkedik jul. 1-től okt. 1-ig; dr. Kassay Albert városi főorvos július 12-től aug. 23-ig; Medgyes Gábor rendőrségi irnok aug. 1-28-ig; Jancsó János adóellenőr június 15-től jul. 26-ig; Rápolthy Károly július hóban megkezdendő 4 hétig; Lakatos József városi házipénztárnok július 15-től aug. 19-ig; Gálffy Endre főjegyző július 16-tól aug. 25-ig; Simó Mátyás adóhivatali főnök aug. 19-től szept. 30-ig és Ilyés Máté hivatalosolga július 20-tól aug. 16-ig.

— **Homoród-fürdőn** tegnapi napig — értesülésünk szerint — 31 vendég volt.

— **A Gotterhalte törlése.** A székelyudvarhelyi ev. ref. egyházközség presbyteriuma e hó 12-én tartott ülésében egyhangulag elhatározta, hogy a közkezen forgó erdélyi ev. ref. egyházi Enekes könyvből a Gotterhaltét törletetni óhajtja s eziránt illetékes helyen a kellő lépéseket megteszi.

— **Tarka Szinpad.** Fejér Dezső, a Tarka Szinpad igazgatója Kolozsvárról városunkba érkezik és szombattól a Hungária-szálló kertjében néhány előadást tart.

— **Városunk képviselő testülete** e hó 13-án (hétfőn) Szakáts Zoltán polgármester elnöklété alatt tartotta meg mult számunkban előre jelezett rendkívüli közgyűlését a városház tanácstermében. Tudomásul vették a kereskedelemügyi miniszternek a vasúti kövezetvámra vonatkozó azon leiratát, hogy a vámszedést csak úgy engedélyezné, ha az illető utvonat másképp főtartartható nem volna. Együttal a tanácsot utasították, hogy más városok ily czimű jövedelméről szerezzen adatokat s az eredményhez képest alkosson szabályrendeletet. Az önkéntes tűzoltók folyó évi költségvetését a már előirányzott 2682 K 36 f bevétellel és 2680 K kiadással állapították meg, mert a kihagyott tételek amugy is fölöslegesek, másfelől pedig a város e célra nagyobb összeggel nem rendelkezik. A helyi katonaság kérésére s a parancsnokság által felajánlott munkaerő igénybevételével a szombafalvi alsó-réten tervbe vett sétater mellett egy városi uszoda felépítését mondták ki határozatilag és a tanácsot tervezet, költségvetés előterjesztésére utasították. A koresolya-egylet 2000 K segélyt kérvén pavillon felépítésére, ugy határozta, hogy pénz helyett a város hajlandó az alsó-réten, szintén a tervezett sétater mellett megfelelő helyet adni az egyletnek olyformán, ha az egylet az általa építési célra szánt összeget a városnak átadja. Ezen esetben a koresolya-pálya részére kiásandó tó partjára a város egy oly pavillont építene, amely nyári időben kávéháznak és vendéglőnek is alkalmas volna. Tervezet és költségvetés összeállítására utasították a tanácsot, Gyermes Mihály községi tanítónak az V. osztály tanításáért 200 K jutalmat szavaztak meg. Majd az egyes alapok zárszámadásait vették jóváhagyó tudomásul és szabadságokat engedélyeztek.

— **Székely dalosok hangverseny-körútja.** A marosvásárhelyi ev. ref. egyházi Dalkör f. július hó 26-ika és augusztus 10-ike között a Székelyföldön egy körutat szándékozik rendezni azon

czélből, hogy törekvő iparos tagjaival a székelyföld gyönyörűségeit, kincseit megismertesse. Utjában egy néhány helyen megáll és szerény tehetőségéhez képest dalestélyeket tart. Nem ígér magas művészetet, csupán az édes magyar dal terjesztésére, ápolására vállalkozik. Ezen utjában — tervezet szerint — Borszék, Előpatak, Tusnád, Korond, Kovászna, Szováta, esetleg Homoród-fürdöket, Csikszereda, Kézdivásárhely és Sepsz. sz. györgy városokat valamint Baróth nagyközséget szándékozik érinteni és egy-egy napot ezen helyeken tölteni. (Reméljük, hogy Székelykeresztúr és Székelyudvarhely sem marad ki a körútból. Szerk.) A Dalkör különben Kovács Pál karnagy vezetésével aug. 18 tagból áll és a kirándulás ügyeit Kovács Elek székely újságíró, vezető-titkár intézi Marosvásárhelyt.

— **108 gyakornokjelölti állásra** hirdet pályázatot a kolozsvári m. kir. posta-távirda és távbeszélő igazgatóság. Ezen állásokra az 1883. évi 1-ső törvények 14-ik §-a értelmében azok pályázhatnak, akik középkiskolát, vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet érettségi vizsgával sikeresen elvégezték, 18-ik életévüket betöltötték és magyar állampolgárok. A sajátkezüleg írt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvények, a már közszolgálatban állók által felettes hatóságuk, közszolgálatban nem levők által pedig az illető főszolgabíró vagy polgármester útján folyó évi július hó 31-éig aszerint, ahol alkalmaztatást óhajtának nyerni, a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári, vagy zágrábi posta és távirdaigazgatóságokhoz nyújthatók be. A pályázat további feltételei lapunk kiadóhivatalában bármikor megtekinthetők.

— **Kalapos iparunk hanyatlása** ezimben megemlékeztünk volt a „Székely-Udvarhely“ f. évi 37. számában, hogy Péter Lajos helybeli kalaposmester sok éven át nagy mennyiségű kalapot szállított Máramarosvármegyébe és a jelen évben egyszerre megszűnt minden rendelés, mivel a galicziai kazárok külföldi selejtes árukkal egészen kiszorították a kitűnő és tartós székely gyártmányu kalapokat. Kishalmágyi Hollaky Arthur, vármegyénk főispánja, az iparfejlesztő bizottság érdemes elnöke, mihelyt a baj tudomására jutott, azonnal átíratott intézett a hegyvidéki miniszteri kirendeltség már marosvásárhelyi megbízottjához, honnan most igen kedvező válasz érkezett. Miskolczy kirendeltségi megbízott ezen értesítéséből kitűnik, hogy a kirendeltségnek eddig alkalmas áruaktára nem volt s ilyent csak július-augusztus hónapokban fognak felállítani, még pedig a vármegye 14 különböző pontján. Mihelyt tehát ezen áruaktárak megnyílnak, feltétlenül fölkerik Péter Lajos kalaposmestert, hogy gyártmányai értékesítésére vonatkozó ajánlatát adja be s mindent elkövet a kirendeltség, hogy derék székely iparosunk kitűnő gyártmányai minél szélesebb körben elárulhatassanak.

— **Rajz- és festőórákat** a nyári szezonban október 1-ig igen szerény díjazás mellett — ugy a kezdőknek, mint előrehaladottnak természet, vagy minta után — ad Kalicza Erzsébet a budapesti m. kir. állami festői-kola jeles képzettségű növendéke Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 21. szám alatt (Huszár-ház).

— **Közigazgatási hírek.** A sorozó tisztek magyarul nem tudása miatt emelt szót Kisküküllővármegye közigazgatási bizottsága. Alispánja útján feliratot intéz a honvédelmi miniszterhez, hogy a sorozó bizottságba csakis a magyar nyelvet jól beszélő és értő közös hadseregbeli tisztek küldessenek ki. — Nevezett vármegye ugyancsak a községi és körjegyzők, valamint az állami anyakönyvvezetők fizetéselemése, illetve tiszteletdíjuk magasabb megállapítása érdekében is felírt a belügyminiszterhez. A jegyzők fizetésének minimumát az egész vonalon 1200 koronában, az állami anyakönyvvezetéssel tulterhelt jegyzők tiszteletdíját évi 300 koronában és a helyettesekét 100 koronában óhajtja megállapíttatni. Kéri továbbá a községi közigazgatás reformjának keresztülvitelét és minden körjegyző mellé segédjegyzői állás rendszeresítését.

— **Járvány idején országos vásár** volt minapában Erzsébetvárosban; habár a járáshoz tartozó Bun és Sárd községekben — tudvalevőleg — a ragadós száj- és körömfájás vigan graszszált; különösen előbbi helyen. Ezt annál is inkább nem értjük, mert a tél folyamán vármegyénk egész területén szüneteltek az állatvásárok és e miatt tetemes károkat szenvedett gazdaközönségünk. Jó volna erre a titokszerűségre világosságot deríteni, hogy mi is tanuljunk...

Szerkesztői üzenetek.

„Lucifer“-nek Helyben. A minden alap nélkül és egyoldalú okoskodással vitézkedők nyilatkozatait ignoráljuk. Mi egy pillanattal sem állítottuk azt, hogy aktszerint a számadások nem helyesek. Az kérdés tárgyát sem képezte. A közvélemény nekünk ad igazat, hiszen — bármiként torporékoljanak — most is annak nevében szólottunk és ezután sem óhajtjuk a szent közügyet a személyeskedés büzös mocsarába fojtani. Ezt a szerepet továbbra is ama nagyképűsködő világlapocskának hagyjuk, melynek életében tudvalevőleg vörös fonálként húzódik végig az ellenünk bő epeülméssel fűszerezett, de mindig indokolatlanul folytatott szemérmelom-harcza... A ki haragszik, annak rendesen nincs igaza... A közjó hasznáért sokszor eltűrtük a meg nem érdemelt gyalázkodást, mert tudjuk, hogy az önként visszahull annak igazságtalan szórójára, de a közjóért mindig és bátran fölemeljük ezután is azt a zászlót, mely alól az oda nem méltó katonáknak el kell vonulniok. Az igazság páncéljába öltözve, kerüljük a csunya bosszu-állást, a tisztán személyi érdekből eredő kenyér-harcot s ha kicsiny Dávidok vagyunk is: nem félünk az önmagukat óriásoknak képzelő Góliátoktól. Ezt multunk és a jövő megmutatja!...

Nyilt-tér*

Nyilt kérdések a székelyudvarhelyi Bőripar-szövetkezési Szövetkezet elnök-igazgatóságához.

1. Hire jár annak, hogy a Bőripar-szövetkezet vagyonbukott lett volna; még pedig, hogy a befizetett részvénylőkét és az államtól nyert 8000 koronát meghaladó összegű veszteséggel zárta volna az 1902. évi december hó 31-én a mérlegét. Igaz-e ez?

2. Ha ez igaz volna, hogyan lehet és miből származhatik, mert hiszen közudomásu tény, hogy a megelőző 1901. évi fényes üzleti eredmény után, részvényeinkre busas nyereményosztalékok fizettek ki?

3. Igaz-e, hogy a Bőripar-szövetkezet a folyó évben véghez vitt bíróságokon kívüli egyezség után sem tud az elvállalt kötelezettségeknek eleget tenni és pereket vár be?

4. Igaz-e, hogy a kvótás kiegyezés után sincs meg a fedezet sem a részvénylőkére sem pedig a 8000 korona államkölcsönre, sőt még a kiegyezett összegekre sem?

5. Igaz-e, hogy a Bőripar-szövetkezet nagy-érdemű igazgató-elnöke és a szövetkezet jegyzője: a Bőripar-szövetkezettől együttesen mintegy 1000 K összegű hitelt, kölcsönt vettek volna igénybe a nélkül, hogy az igazgatósági tagok azt megszavazták volna, vagy csak tudtak is volna erről?

6. Igaz-e, hogy az alapszabályok világosan tehát félre sem magyarázható módon rendelkeznek arról, hogy a Bőripar-szövetkezet senkinek sem adhat készpénzbeli hitelt? Már pedig az igazgató-elnök, valamint annak jegyző-pénztárnoka pennás uri emberek s így cipőt-csizmát nem csinálnak. Tehát — ha igaz, hogy tartoznak — hogyan és miből lehet tartozásuk? Mert ha igaz, hogy az igazgatósági tagok ily hitelt nem szavazták meg, a mit alapszabály ellenére meg sem tehettek, akkor hitelük sem állhat fenn a Bőripar-szövetkezési szövetkezetnél.

7. Igaz-e, hogy az 1902. év december hó 31-iki leltár szerinti vagyon-mérleg egyszerűen **szűbe dobatott** és az 1903. márczius hóban tartott közgyűlés elé **attól teljesen eltérő, hasból készült** mérleg terjesztett?

8. Igaz-e, hogy Pálmay József szöv. jegyző, pénztárnok, nemes család-szerkesztő stb. ur az 1902. évben a szövetkezetnek megválasztatlan és óvadéknélküli pénztárnoka volt s az általa vezetett pénztári naplót semmiféle bizottság feül nem vizsgálta és hogy e pénztár-könyvet senki sem is látta?

Mindezen kérdésekre azért óhajtának megnyugtató választ nyerni, mert mint többszörös részvényes tag ugys, de meg a 8000 koronás államkölcsön kötvény értéke miatt is, mint felelős aláíró érdekelve vagyok. S ha a fennebbi vissza-élések igazak volnának, a jelenlegi nyomasztó gazdasági viszonyok mellett igen sok iparos-társammal az utszélére kerülnek.

Különben is végtelenül csodálnám, ha ezen bizonyára rosszakaratu híresztelések igazak lennének, mert hiszen a közelmúltban festettük le olajban a Méltóságos igazgató-elnök Urunk arczképét — a Szövetkezet vezetése körül szerzett bokros érdemeinek szerény elismerésül.

Szives és sürgős válaszáért epekedik

egy aggodó részvényes tag.

Az e rovatban megjelenő közleményekért semmi felelősséget sem vállal a Szerk.

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 filléért, vastagabb betűvel 8 filléért közöl a kiadóhivatal.

Fagylalt a legkülönbözőbb választékban **egy pompás cukrászsütemények** is friss minőségben **állandóan** kaphatók: **Ernszt György cukrászatában** Székelyudvarhelyt, Deák-tér 15. sz. alatt. Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

Arverési hirdetmény.

Udvarhely vármegye, homoródi járás Bibarcfalva község határában fekvő és az ottani ev. ref. egyház tulajdonát képező 40.00 k. hold tölgyerdő fakészlete a földmívelésügyi m. kir. Miniszter ur ő nagyméltóságának 57020-902 sz. engedélye alapján folyó év augusztus hó 3-dik napjának d. e. 10 óráján kezdve zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános árverésen elfog adatni Bibarcfalva község házában,

Az egész területen található 8434 drb törzs, melyek 3005 m² mü és 1598 m² tűzifát tesznek ki. Kikiáltási ár 16123 korona; bánatpénz annak 10 százaléka.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A részletes becslés adatai és az árverezési feltételek a bibarcfalvai ev. ref. papi hivatalnál és a vargyasi m. kir. járási erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Bibarcfalva, 1903. július 7.

Tordai Pál,
m. bíró.

1—2

Faeladási hirdetés.

Bibarcfalva közbirtokosság tulajdonát képező 100 kt. hold Nagyhavas nevű erdejének »Bükfa« készlete mely hivatalos becslés szerint 5910 m³ mü és 23404 m³ tűzifát tartalmaz **1903. augusztus 3. d. u. 1 órakor Bibarcfalva község házában nyilvános szóbeli árverésen és zárt írásbeli ajánlat útján együttesen elfog adatni.**

Kikiáltási ár 10264 korona.

Árverezők kötelesek a kikiáltási ár 10 százalékát az árverezést vezető kezéhez készpénzben vagy óvadékképes papirban az árverezés megkezdése előtt lefizetni. Illetve a zártírásbeli ajánlatához mellékelni. Becsértéken alul a fa el nem adatik. Kihasznlási határidő a szerződés jogerőre emelkedésétől 6-év.

A részletes becslési és árverezési feltételek a székelyudvarhelyi állami erdőhivatalnál, ugy a vargyasi m. kir. erdőgondnokságnál és alulirotnál megtekinthetők.

Bibarcfalva, 1903. július hó 1.

Nagy János,
k. birt. jegyző.

1—2

Tordai Pál,
k. b. elnök.

20—1903. kb. sz.

Faeladási hirdetmény.

Udvarhely vármegye Árvátfalva II. részben fekvő és óczfalvi közbirtokosság tulajdonát képező 50 o. k. holdnak mintegy 5799 m³ luczfenyő fűrészanyag és 8371 m³ luczfenyő épületi fakészlete a szerződés jogerőre emelkedés napjától számított 3 évi kihasznlási időtartam mellett **1903. évi augusztus hó 8-án délelőtt 9 órakor Óczfalva község házában nyilvános szó és zárt írásbeli árverésen el fog adatni.**

Kikiáltási ár 25805 korona, minek 10 százaléka a bánatpénz.

Utóajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az árverési feltételek a székelyudvarhelyi m. kir. járási erdőgondnokságnál és az óczfalvi közbirtokosság elnökénél megtekinthetők.

Kelt Óczfalván, 1903. július 8.

SZÉKELY MÁTYÁS,
közbirt. elnök.

HANGSZERT

mig

Reményi Mihály

mű-hangszerész legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-utca 44/l. sz.**

„Nincs többé tyukszem!”

Ha tyukszemétől meg akar szabadulni, elégséges egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható —

Denzinger-
féle

„VIKTÓRIA”
tyukszem —
— keztesed.

mely legrövidebb idő alatt a legkeményebb tyukszemet is eltávolítja — Ára tégelyenkint 1 korona 30 fillér. — 1 korona 50 fillér előleges beklüdesse mellett bérmentve szállítja a feltaláló: **DENZINGER ADÁM** Ujvidék, Duna utca 17. szám.

ZSÁKOK.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás
új és használt

és minden fajta vízhatlan **ponyvák**nak

WINKLER ZSIGMOND-nál

Budapest, VII., Nyár-utca 23.

Egy jó családból való fiu

ki a 3—4-ik algimnáziumot v. reáliskolát elvégezte, tanulóknak felvétetik Sterba Ödön fűszerüzletében.

Árverési hirdetés.

Homoródrete határában levő „Templom esereje”, jelenleg bükkös az Udvarhely felőli részen 25 hold, helyestől a méltóságos gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök ur ő Méltósága kegyes engedélye folytán eladás alá jön, melynek kikiáltási ára 2080 korona. A megvenni szándékozók 10 százalék bánatpénz előre lefizetése mellett **folyó év augusztus hó 2-án az iskola termében** fognak árverezni.

Homoródrete, 1903 július hó 14.

BÁLINT PÉTER,
plebános.

Thierry A. gyógyszerész balzsama

Allein echter Baisam
von der Schutzmarke

A. Thierry in Prag
Königstrasse 3

a legjobb diätetikus háziszem emésztési zavarok, gyengeség, rosszullét, gyomorégés, szorulás stb. ellen, a köhögést csillapítja, a görsöt megszünteti, a nyálkát feloldja és tisztító hatással bír. Tizenkét kicsiny, vagy hat kettős üveg bérmentve ládával együtt 4 korona. **Thierry A. gyógyszer-tára az „Órangyal”-hoz Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.**

Csak akkor valódi, ha az itt feltüntetett apácza védjeggyel van ellátva. Nagyon ajánlatos ezt a szert mindig utazás alkalmával és minden esetben magunkkal vinni.

Thierry A. valódi Centifolium kenőcse a leg-erősebb szívó kenőcs, mely alapos tisztító hatása által fájdalmat szüntető gyors gyógyulást idéz elő és lágyítása által minden behatolt idegen testtől megszabadít. Turistáknak, kerékpározóknak és lovaglóknek nélkülözhetetlen. Postai szállítással két tégely bérmentve három korona 50 fillér. **Thierry A. gyógyszer-tára az „Órangyal”-hoz Pregrada, Rohitsch, Sauerbrunn mellett.** Utánzatoktól óvakodjunk és ügyeljünk a fennebb feltüntetett és minden tégelybe beegedett védjegyre. Ajánlatos, hogy ezen szert utazások alkalmával minden esetre magunkkal vigyük.

Központi raktár: **B u d a p e s t e n** Török J. gyógyszerésznél, **Z á g r á b b a n** Mittelbach S. gyógyszerésznél és **B é c s e b e n** Brady C. gyógyszerésznél.

Vaskereskedés és varrógépek nagy raktára!
Beocsini és brassói ezementek fő-raktára!

Van szerencsénk a mélyen tisztelt gazdaközönség szives tudomására hozni, hogy egy **Hofherr és Schrantz**-féle **legjobb szerkezetű négy lövejű gőzcsepítő-készletet** szereztünk be. Ezen minden kellékkel ellátott gép **lőherefejtővel** is bír, mely szintén rendelkezésre áll a n. é. birtokos uraknak. — Okleveles gépészt, szakképzettetőt és fűtőt tartunk állandóan gépünkél, akik teljes felelősséggel, a legnagyobb pontossággal kielégítik a hozzánk bizalommal forduló csépelgető gazdak igényeit. Az érdeklődő n-

birtokos urakat tisztelettel fölkérjük, hogy a cséplési rend legjobb beosztása céljából velünk mielőbb értekezni sziveskedjenek. — Végül legyen szabad **dúz raktárainkra** is fölhívni a n. é. közönség szives figyelmét, ahol vajdahunyadi vasak, beocsini és brassói ezementek, butor- és épületvasalások s minden e szakkörbe tartozó cikkeket **legolcsóbb árban** szolgálunk. Jóhírű varrógép nagyraktárunkból pedig a legkényesebb igényeket is képesek vagyunk kielégíteni. Kiváló tisztelettel:

RÖSLER és GÁBOR

vaskereskedése az „Az arany patkóhoz”

Székelyudvarhelyt.

Nyomatott a kiadó- és laptulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székelyudvarhelyt 1903.